

Mlado Jutro

Št. 31.

V Ljubljani, dne 30. julija

1939

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

**Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben**

Gašper ni črnil. Nekatera rdeča dekleta so se zahihitala. Eden izmed fantov se je na glas zasmel. Junaški Indijanček je rekel nekaj besed svojemu tovarišu, saj pač ni vedel, da Gašper razume njegove besede. Rekel je: »Zdaj je

gu, iz vasi so hiteli semkaj še vedno novi. Ze je bilo zbranih okoli sto indijanskih deklet in fantičev. Zdajci je eden izmed obeh mladih rdečkožcev iztegnil roko proti Gašperju in mu jo položil na ramo. Gašper se je otresel prijema. Bil je jezen,

treba pokazati, kdo ima pogumno srce! :

Potem se je obrnil, šel je spet skozi krog na svoje prejšnje mesto in se je znova obregnil ob Gašperja, tokrat nekoliko močneje.

Manjši fantiči so občudujoče zrlji za njim. To je junak! Dvakrat se je dotaknil bledega lica!

Nato sta šla še dva skozi krog, krčevito sta se prerekala, napravljala sta se, kakor da ne vidita obeh mladih bledeh lic, ustavila sta se tik pred njima, razgovarjala sta se o vetru, vremenu in vodi. Pozorno so ju motrili otroci v kro-

toda zraven ga je bilo tudi nekoliko strah. Kaj zmore nasproti sto sovražnikom!

Presenečen se je napravil mladi rdečkožec, ko da ni hotel nič drugega kakor dotakniti se belega fantiča. Previdno in počasi je odstopil za korak, lice se mu je raztegnilo, da je pogledal naokrog in kriknil: »Nad svojo kožo ima celo krzno!« Oni drugi pa je hotel pokazati, da ni nič manjši junak kakor njegov prijatelj. Pristopil je k Lenki, šel je ob njej, obregnil se je ob njo in sicer v razburjenosti nekoliko močneje kakor je morda samo hotel. Lenka, ki je bila utrujena

in zgrožena, je omahnila za korak, se spodtaknila in padla.

Srdit je skočil Gašper naprej. Stisnjene pesti in nadrl indijanskega fantiča. Ta se je v strahu umaknil.

In spet je bilo vse tiho. Tišina pred burjo. Kaj se je nato zgodilo in kako se je prav za prav zgodilo, tega pozneje nihče ni vedel prav povedati.

Naenkrat je ležal Gašper sredi štirih, petih indijanskih pobalinov na zemlji, udrihal je, suval in grizel okoli sebe, delil je udarce in jih prejemal, videl pa je v svoje veliko olajšanje, da se je večina gledalcev mirno zadržala. Drugi so samo opazovali in podžigali svoje mlade pretepače. To mu je vlivalo pogum. Boril se je kakor lev, njegove pesti so udarjale kakor kladivo. Kmalu je opazil, da je krepkejši kakor Indijanci. Okrepilo ga je pač težavno delo, ki ga je bil moral doma opravljati. Toda Indijanci so bili nekam okretnejši. In kateri junak le zmore kaj proti štirim, petim sovražnikom?

Ležal je naposled na zemlji, dva Indijanka pod njim in trije nad njim, ko je nenadno začul vzklik in ko je nenadno opazil, kako sta dva njegova »zatiralca«
popustila.

Da, tedaj je bila Lenka poskočila, vse skupaj ji je postalo preneumno. Izprva je zgrožena mislila, da bodo Gašperja zdajci zamorili. In je tulila in je vpila. Po malem pa ji je bilo vse ravnodušno. Mar bi divjaki zdaj kar tudi njo pobili! Kakor furija se je vrgla med srdite fantiče, popadla je levo in desno, zagrebla je z roko temu in onemu v lase, trgala je in vlekla. In cvileče sta popustila dva Indijanka. Prejela sta vsak svoj sunek. Lenka je bila divja, vpila je in sikala in je kazala vseh svojih deset prstov in vse svoje zdrave zobe.

Prestrašena sta oba Indijanka ponehala, kar vesela, da je belo dekle izpustilo njune lase. Kaj, pri belcih se tepo tudi ženske?! Oba Indijanka sta bila zgrožena in zmedena. Dekle se je vmešalo v moški spopad! To je bilo zoper pravila. Užaljenih obrazov sta se mlada Indijanca umaknila nazaj v krog gledalcev. V resnici pa ju je bilo sram. Uvidela sta pač, da petorica proti enemu samemu res ni kaj častna borba.

Gašper pa je odvrnil poslednjega, ki je še ležal na njem in se je komaj še branil. Vrgel ga je tako, kakor je Lenka opravila s prvima dvema. Nato se je dvignil in se je postavil poleg sestre.

Krvavel je na ustnicah in je bil opraskan na desnici. Zajel je sapo in je začel zmerjati kakor da pada toča. Poslednja dva Indijanka sta se dvignila s tal in sta nato odšantala nazaj v krog malih gledalcev.

Tedaj je nekoliko večji fant pristopil h Gašperju in sestrici:

— Svetlolasci niso boječi. Veseli smo, da vas imamo — je rekel svečano kakor kak velik.

Gašper je debelo pogledal. Indijanski fantič je bil videti pošten. Njegove besede so zvenele nekam radostno. Potem je čutil, kako je indijanski mladenič položil roko okrog njegovega pasu in kako ga je potegnil s seboj. Pri tem je indijanski mladenič rekel:

— Tekunze hoče biti svetlolaščev brat!

Gašper je spoznal: zdaj gre pa zares. Stari Džon Mzepasé v domači naselbini mu je bil že večkrat pripovedoval, da se po pošteno prestanem boju zelo pogosto spet sklene naglo premirje. Kako se je že glasila ta oblika? Izgovoril jo je v narečju Šavanov, šlo je nekoliko trudoma, brskati je moral po spominu, toda naposled je le spravil iz sebe:

— Ostal bom prijatelj vseh poštenih bojevnikov...

To je bil stavek, ki se ga je Gašper naučil od starega Džona. Učinkoval je kakor čudež. Culi so se vzkliki začudenja, vzkriki veselja in pritrjevanja. In potem so vzeli Gašperja v sredo in so pohiteli proti indijanski vasi. Lenka je ostala pri dekletih. Tam se pa prvo prijateljstvo ni uglaševalo tako divje. Ljubko, črnooko dekletce se je zdajci postavilo pred Lenko in ji je pokazalo usnjeno punčko. Potem je Lenko pobožalo po roki. Lenka se je seveda spet začela solziti. In zdajci je naenkrat bilo konec sovraštva. Vse te ljubke indijanske deklice so se pridružile in skušale Lenko tolažiti, prijazno so ji besedovale, božale so jo otipavale so njeno oblačilce, njene roke in lase — in tudi Lenka je spoznala: Indijanska dekletca ji nočejo nič hudega, dobre hočejo biti z njo. Posedle so v krogu in so klepetale, kakor je le padlo z jezika.

Gašperju, ki je bil še pravkar prepričan, da bo vsak trenutek začutil nož med rebri ali kamen na betici, se je zdelo kakor v snu. Obdajala ga je gruča nasmejanih, navdušenih vaških potepinčkov, ki so vsi v en mah govorili vanj. Kako naj bi tudi, saj so bili prepričani,

da se nikjer na svetu ne govori drugače kakor šavansko. Se nikdar nikoli niso indijski fantiči čuli kake druge govorice, — to je bil jezik, ki so ga vsi edino razumeli. Saj sta vendar tudi oba svetlolasca nekaj prej govorila po šavansko. Gašper je čutil roko mladega Tekumzeja, ki je bila vklenjena obenj. Videl je, da tu ni bilo nič več drugega kakor premirje in prijateljstvo. Okrog njega so bili šotori in konji. Psi so lajali, tu in tam so stale nasmebljane ženske ali tudi možje in starčki. Vsi so dobrodušno motrili gručo otrok, ki se je z vpitjem premikala zdaj od tega, zdaj od drugega šotora. Tekumze in Gašper sta bila tista dva, ki sta dvignjenih glav prednjačila sredi gruče, občudovana od vse indijanske vasi.

Naenkrat se je Gašper domislil sestrice Lenka. Nemirno se je ozrl. Šment, na Lenko je bil že čisto pozabil. Pa je bil vendar sklenil, da ji bo za varuha!

Nu, tedaj je že tudi videl, da je prav tako obdana od deklic, kakor on od fantičev. Prihajala je po griču. Stopil ji je naproti. Rdeči otroci so bili mirni, hoteli so čuti, kaj si bosta povedala.

— To si res imenitno napravila, Lenka! — ji je rekel Gašper. — Res sijajno, Lenka. Če ne bi bila še ti napadla, bi me neusmiljeno pretepli...

Lenka se ni dosti brigala za njegove besede. Pogledala je Tekumzeja, ki je stal poleg Gašperja, in vprašala:

— Ti, je to tvoj prijatelj?

Gašper je presenečen pogledal mladega Indijanca. Lenka se je bila namreč tako zelo začudila. In tedaj je tudi sam spoznal, da ima poleg sebe krepkega fanta. Tekumze je bil črnolas, njegove velike oči so sijale, držal se je ponosno in svobodno, z njegovega lepega obraza je sijala poštenost in prebrisanost.

— Da, — je rekel Gašper, — to je moj prijatelj.

Tekumze se je zasmeljal, kakor da bi bil razumel njune besede. Potem je rekel:

— Svetlolaska je tudi že našla svojo sestro. Naj bo srečna v šotoru Vzhajajočega sonca!

Tekumze je govoril prav tako zanosno kakor kak govornik na velikem zborovanju. Papuzi vse naokrog so bili ene misli: tale Tekumze je resnično fant od fare!

Ko sta Gašper in Lenka ta večer legla k počitku, jima je bilo, kakor da nista šele prvi dan, temveč že cel mesec v indijanski vasi. Toliko sta že videla in doživela. Niti trenutek se nista dolgočasila. Da, prav po resnici je treba zapisati: niti trenutek nista čutila domotožja. Kar naenkrat sta se počutila srečna.

Tekumze je imel med vaškimi fantiči nekaj ožjih prijateljev. Ko mu je bilo gruče ostalih fantov dovolj, je poklical ožje prijatelje po imenu: Dvojni orel, Volčji sin, Mali lovec, Mesečev prijatelj, Fant z drevesa, Leteči oblak.

Vsi so stali v Tekumzejevi bližini, klicali pa jih je po imenih kakor srednjeveški glasnik. Ostalim so se raztegnili obrazi, toda v to so se mirno vdali. Lepi mladenič je bil očitno neomejen gospodar vse vaške fantovske družčine.

Tisti, ki so bili poklicani, so se združili okrog Tekumzeja in Gašperja. In ko je Tekumze vzkriknil, so ostali napravili prostor. Tekumze je potegnil Gašperja ob roki s seboj, drugi so tudi že bili v teku. Gašper je tekel z njimi. Indijančki so bili že daleč spredaj, ko je šele prav spoznal, kaj nameravajo. Zdaj je pa tudi on pošteno zastavil noge. Tisto pa, Gašper je imel dosti dolge krake in zdrava pljuča. Fantiči so dirjali ob reki, ob zavoju. Naenkrat so se znašli na holmiču, kake tri metre nad vodno gladino. Breg je bil strm kakor stena. Gašper je videl, kako urno so Indijanci odvrgli mokasine (sandale) in hlačke, tedajci je bliskovito tudi sam slekel srajco in hlače. Čap, čap, čap so poskakali drug za drugim z viška v vodo. Tekumze ki je bil poslednji, je vzkriknil zmagovito. Skorraj isti mah so vsi spet pokukali iz vode in že so urno plavali čez reko.

(Dalje prihodnjič)

Manica:

Spoštuj starost

Na Zorčevem travniku tik za vasjo, je stalo staro hruševo drevo, ki se je

skoro vsako jesen šibilo od obilnega in sladkega sadu. Vaški otroci so kar

Če se je Lojzku zahotelo, je odpadlo tudi na druge kaj. Zato je bilo vedno kadarkoli se je Lojzek motovilil po drevesu tudi spodaj dovolj živega drobiža, ki se je željno oziral kvišku.

le on je imel pravico — kadar je splezal na drevo, tresel, trgal in se navžil sočnih hrušk do mile volje.

Nekoč, ko je bil prav takšen običajen direndaj okrog plodonsne hruške, pridrsa tam mimo Kopinov dedek z ročnim vozičkom, naloženim z dišečo otavico.

Zdajci si pa Lojzek, ki čepi gori med vejevjem, dovoli grobo in zelo neokusno šalo. Skrivoma dobro pomeri in — čof — že prileti na moža debela, na pol gnila hruška, ki se mu razmasti po vsej glavi.

Iznenadeni starček nanovo seže po robec in se očedi. Nato ves užaljen stopi tik debela in pogleda kvišku. Predni Lojzek se mu hoče skriti. Urno stopi na drugo vejo. Prav tedaj pa pod njim čudno zahrešči in — bumf — nesrečni Lojzek telebi kakor je dolg in širok na trda tla in negibno obleži.

Otroci se razbežijo kakor preplašeni piščanci. Dedek pa, ki ga na mah mine vsa jeza, se poln sočutja skloni k ponesrečencu.

Lojzek odpre oči, oprime se starčkovih rok in se hoče dvigniti. Ali takoj omahne nazaj. Obraz se mu spači v bolestne poteze in glasno zastoka:

»Joj, moja noga, moja noga!«

»Lojzek, zdaj ni druge pomoči kot da potrpiš in miruješ. Do doma te že spravim. Vse drugo se bo uredilo potem.«

Dobri starček primakne svoj ročni voziček, obzirno vzdigne fantiča, položi ga na mehko mrvo in odpelje proti domu.

»Hu—hu—hu,« zajoka Lojzek. Dedek se obrne:

»Kaj pa je?«

»Hu — dedek, ne bodite hudi name!«

»Saj nisem.«

»O, hvala vam! Ali me boste zatožili očetu?«

»Ne bom te. Saj si itak že dovolj kaznovan. Toda poboljšati se moraš. V bodoče bodi bolj vljuden in spoštuj starost!«

Čudovite gosli

(Gorenjska narodna)

Slavček takoj spočetka ni bil pevec. Iz njegovega grla niso vrele tako milo-glasne melodije kakor danes. Pač pa je ta ptiček že od nekdej rad poslušal in se naslajal ob lepih glasovih.

Pa se je namerilo, da je neki kralj priredil pod milim nebom veliko svečanost. Pojedina, pitje, petje, godba, ples — vsega je bilo dosti.

V bližini tega rajanja se je skrit na

lagal Kristus na obraz. Kmalu je zasenčil vse sveto obličje.

Ko se je Kristus prebudil, začutil na obrazu listje in zapazil v bližini slavca, je takoj vedel, kdo ga je zasenčil.

»Drobna ptica«, je zaklical Gospod z milim glasom, »kaj naj tј dam za tvoje dobro delo?«

Slavec, ki so mu bile vedno le gosli v mislih, je hitro čivknil:

drevesu nahajal tudi slavec. Ves zamaknjen se je divil zvokom raznih godal. Najbolj so mu pa segale v drobno srcece gosli. Oj gosli, o teh je potem neprestano sanjal v svoji mali ptičji duši.

V tistem času je živel na svetu Kristus. Učil je vse narode, zato je mnogo potoval iz kraja v kraj. Pri neki taki priliki je ves truden legel pod košato bukev in kmalu sladko zadremal.

V tem pa prikuka izza oblakov vroče poletno sonce in posveti Izveličarju v obraz. Slavček, ki je skakljal z veje na vejo, je to zapazil in že je hitel trgati bilje in listje ter ga lahko po-

»Daj mi gosli, Gospod!«

»Prav. Dobiš jih takoj!«

»Ali,« je ponovno obupno čivknil slavec, »kako naj uporabljam gosli, ko nimam rok?«

»Vem to,« je pokimal Učenik. »Zato sem ti dal take gosli, da boš lahko igral brez rok.«

»Pa kam si jih položil, Gospod?«

»V tvoje grlo.«

Slavec ni takoj razumel Krista. A v srcu mu je postalo na mah tako milo in sladko, da je ves srečen odprl kljunček. In čudo — iz grla so mu privrele prelepe melodije, s katerimi nas razveseljuje še danes.

Jutrovčki pišejo

PETELINI

Deca se še v spanju ziblje,
v kokošnjaku se že giblje.
Petelina putka stara
prva tiho brž pobara:
»Kaj se še ne drami zora?«
»Pst, nocoj si malo nora!
Polnoč komaj je odbila,
noč v temó se je zavila,
luna šla je že čez Rožnik,
ta nebesni, bleđi krožnik,
dneva dih bo kmalu švignil,
kot bi jaz s perotjo mignil.«

Putko trga po nožici,
bosa šla je po rosiči,
zdaj ne more več zaspati
in na grědi mirno stati.

Petelinček se premakne,
kljun pod perje še potakne,
pa ne dá miru soseda,
da zbudi ga, jo pogleda.

»No, naj bo zdaj volja tvoja,
oglasi se pesem moja:
»Mii smo že vstaalii!«

Kok sosedov ni več spal,
brž mu je odgovor dal:
»Ali ste spaalii?«

»Malo dreemaalii!«

Gor od bajte prav slabotno
se oglasi še dremotno:
»Miir bi nam daalii!«

Zdaj pa kar globoki bas
gre čez tiho našo vas:
»Kdoo gospoodaarii?«

Kokec se ne dá ugnati,
pošto mora dol poslati:
»Baajtaarjii maalii!«

Stari boter peteline
se zadere z grajske line:
»Mi smo bogaatiii!«

»Pa bodite,« misli kokec
in na gnoj napravi skokec,
»pesem naša je pač taka,
da je vsepovsod enaka,
revčki, ali bogat'ni,
jo počó vsi petelini.«

Kokec skoči gor na plot
in zapoje kar brez not:
»Kikirikiiii!«
V beli dan od vseh strani
v breg se k bajti oglasi:
»Kikirikiiii!«

Svetozar Vladan Tavčar, dijak
v Ljubljani

Dragi stric Matič! Opisati ti hočem, kako preživljam počitnice. Šolsko leto sem končal s prav dobrim uspehom in tako mi je atek obljubil, da me pelje v počitnicah na Pohorje. Mnogo sem poprej že slišal o Pohorju, vendar si nisem mogel misliti, da je to kaj tako veličastnega in krasnega. Hodila sva osem dni. Najina pot se je začela v Hočah pri Mariboru, končala pa se je v Slovenjgradcu, kjer sva stopila na vlak. Od vsega izleta mi je bil Senjorjev dom najbolj všeč. Na Pohorju je blažen mir in tihota. Samo ptički prepevajo in muhe brenčijo okoli turistov. Kdor je potreben miru, bi moral iti na Pohorje. Vedno bom hvaležen očetu za ta izlet in nikoli ga ne bom pozabil. V prvi polovici avgusta pojdem še na Triglav. Lani sem bil v Vratih pod Triglavom, letos pojdem pa na vrh. Ko se vrnem, Ti opišem tudi ta izlet. Lepo Te pozdravljam in Te prosim, da ne zavržeš mojega pisemca. Tvoj zvesti Jutrovček

Silvo Jereb, dijak II. razr. gimn.
v Mariboru

»Moj najdražji spomin.« Atek mi je obljubil, da me bo vzel s seboj na Bled in v Bohinj, če bom napravila izpit za gimnazijo. Izpit sem naredila. Lepe nedelje smo se odpeljali. Do Ljubljane smo se peljali ob zeleni Savi, od Ljubljane dalje pa po moderni cesti med prostranimi polji in zelenimi gozdički. Lepo vreme nas je prisililo, da smo odprli streho avtomobila. Bil je prekrasen pogled na planine. Kranja in Radovljice si nismo ogledali. Mamica mi je pokazala blejski grad. Kmalu sem zagledala zeleno vodno gladino in vsa prekrasno okolico z otokom sredi jezera. Zastrmela sem nad to lepoto in kar nisem mogla spregovoriti. Krasno jezero se je kopalo v solncu in beli čolnički so plavali po svetli gladini. Nekaj

časa smo potem ostali na Bledu. S čolnom smo se peljali na otok, kjer sem zvonila z zvonom želja. Atek mi je pokazal kraljevi gradič Suvobor, kjer prebiva poleti naš ljubljeni kralj Peter II. Zelo rada bi ga videla. Veslali smo prav blizu obrežja, a ga žal ni bilo v kopališču, kjer se navadno koplje s svojimi mladimi prijatelji. Čez nekaj ur smo se odpeljali proti Bohinju. Mamica mi je pokazala Babji zob. Nekaj časa smo se vozili po soteski ob Savi Bohinjki. Kmalu smo dospeli do Bohinjskega jezera. Ob jezeru drži lepa cesta, ob kateri so postavljene klopi. Pri neki klopici smo se ustavili in jedli. Ogledovala sem čudovito lepo jezero. Po temni jezerski gladini je hitro drsel čolniček. Vozili smo se ob jezeru proti slapu Savici. Avto smo pustili na dvorišču hotela in se napotili v breg. Že od daleč smo slišali šum mogočnega slapa Savice. Kar prevzela me je ta krasota! Šele sedaj sem spoznala, kakšne lepote hrani naša preljuba Gorenjska. Nikdar ne bom pozabila tega krasnega izleta, za katerega sem atku zelo hvaležna.

Polonca Lajovic,
dijakinja I. r. klasične gimn.
Litija.

MOJ SPOMENIK Parodija

Kdo rojen prihodnjih bo meni verjel,
da v letih dijaških sem cveke ujel?

Ni dvojke, ni trojke, pa bati se nič,
živi se brez petke, ob cveku ko ptič.

Kar družba učila je mene zapet
me mikalo brž je in lično posnet.

Redil' so me starši, njih pridne roke,
navdale so alpske me kravje stezé.

Se nemško, francosko, hrvaško učim,
za cveke nesrečne živim in gorim ...

Ne dvojke ne trojke v izkazu ni b'lo,
dovolj je spomina, me cveki nesó.

Zdaj pa, dragi striček Matiček in Jutrovčki, nikar ne mislite, da sem tako izdelala jaz, to je le parodija. Pesem je naredil Valentin Vodnik.

Nada Repič, dijakinja v Kamniku.

M. J. — dijakinja:

SLADKOSNEDNA MUCA

Naša muca je prefina,
da bi miši si lovila,
vedno le po hiši stika,
kje bi kaj pod zob dobila.

Če le more v shrambo smukne,
pa se spravi nad klobase
in svoj gobček sladkosnedi
po dobrotah raznih pase.

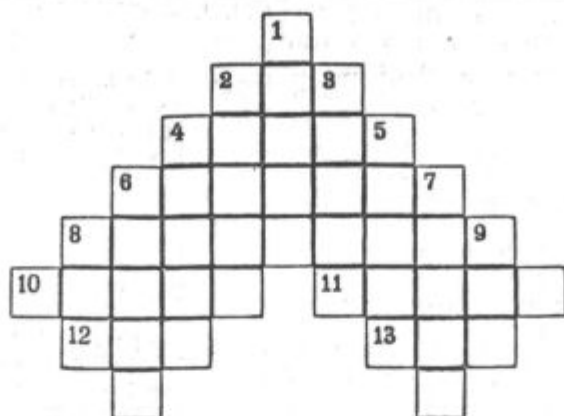
Ko pa enkrat tam za hišo
leno v solncu se pretega,
spazi v travi klobasico,
pa jo s tačico podrega.

Kača pa — ne bodi lena
tresk! jo piči v rožnat smrček,
hrabri mucji pa na mah je
v hlače pal pogumni arček.

Ali muca ima srečo,
brž ozdravi njena njuška,
saj ni bil ne gad ne modras
bila je le — belouška.

Kamen na potovanju. Prvič se oglašam v »Mladem Jutru«, da tudi jaz poskusim svojo srečo. Pošiljam ti zgodbo »Kamen na potovanju«. Na visoki gori je stala mogočna, že stoletja in stoletja stara skala. V teku stoletij in vremen-skih sprememb so nastale razpoke v njej. Ko je zopet pritisnila zima, je pritekla voda od snega v razpoke. V razpokah je voda zmrznila in naredil se je led. Led se je pa začel širiti in je odluščil košček skale. Ta košček je padel na tla kot kamen. Ker ga je oviral sneg, ni mogel zdrčati v dolino. Na gori je videl smučarje. Spomladi, ko se je sneg odtajal, je zdrčal v dolino. V dolini je bilo že vse zeleno. Iz gorá pa so se odtokale vode. Združile so se v veliko reko, ki je odnesla kamen. V reki je služil za skrivališče ribam. Valovi pa so ga valili do nekega gozda. Z zanimanjem si je ogledoval zajčke, srnice in ptičke. Nato se je poslovil od gozdička. Spotoma je videl delavca, ki je hitel v tovarno. Potem se je privallil do nekega mesta. Tu je videl velike hiše, tovarne in nebotičnike. Tu je zacingljaj tramvaj, tam je zabrnal avtomobil. Res je zanimiv svet, si je mislil. Pozneje je videl tudi ladje. Nazadnje se je privallil v morje. Tu je konec njegovega potovanja, zato je tudi moje zgodbe konec.

Klemenčič Borivoj, uč. IV. razr.
Kamnik. Lutna št. 18

Navpično: 1. zimski sport, 2. glavno mesto evropske države, 3. koristolovski sladkač, 4. obvezujoče naročilo, 5. sport, 6. neposredni duševni vzrok dejanja, 7. naslovna vloga Dvořakove opere, 8. zakonski drug, 9. žival.

Vodoravno: 2. del celote, 4. dragotine, 6. mrzla jedila po pripravi, 8. Dostojevskega roman, 10. močvirnska rastlina, 11. mesto v Slovaški, 12. uradni znak, 13. ribja koščica.

Dragi stric Matič! V šoli se najrajši učim zemljepisa in zgodovine. Ko bom velik, postanem mornar. Obiskal bom vse kraje, ki jih zdaj poznam iz zemljevida. Veliko bom potoval po svetu in se povsod spominjal, kako so živeli naši predniki, kje so prebivali, kod so imeli meje, kako so se preživljali in tako dalje. V prostem času rad berem. Posebno rad prebiram zgodovinske knjige. Če Ti je moj spis všeč, Te prosim, da mi pošlješ kakšno zgodovinsko povest. Zdravo!

Milan Skušek, učenec IV. razr.
na Vliču pri Ljubljani.

Golar Manko:

Klasje šepeče ...

Klasje šepeče in ziblje se v vetru,
mak zardeva v sinjem tam žitu,
v travi srebri se rosa poletna,
polje umilo se v jutranjem svitu.

Zito zlatí se, koplje se v soncu,
mak je pobožal drobno plavico,
slak radoveden na oves je splezal,
bratce iskal je med sinjo pšenico.

Sonce kot vitez v škrlat je odeto,
zlate pramene v láse si spleta,
potlej pa vozi se v zlati kočiji —
v žarke je rožna poljana objeta.

MAJDA TELOVADI

Naša Majda pridno telovadi,
po dvorišču gori, doli hodi
in koraka strumno kakor četa,
in za sabo svoje punčke vodi

»Zdaj na desno,« poveljuje strogo,
toda Micka malce je nerodna
in na desno vam zavije, »Bože,
saj bi človek skočil kar iz kože!«

»Četa stoj,« povelje novo pade,
oh, in zopet Urška ga polomi,
mesto da ukaz poslušá Majde,
kar na lepem mimo čete zajde.

Komaj ta nesreča se popravi,
zdaj na vrsti, jojme, je Polonca,
»deca moja, slušajte me vendar,
kdaj bo neposlušnosti teh konec!«

Kmalu mlada četa spet je zbrana,
po dvorišču sem in tja koraka —
a sinjine boža lička sonce
Majde, Urške, Metke in Polonce.

Golar Manko

Strti lešniki

I.

Iz obeh stavkov vzemite prvi in zadnji zlog, pa dobite — »Mlado Jutro«.

II.

Sila kola lomi.

III.

Zagonetni napis: Ni lahko plavati proti toku.